

כאכה אל
לבת

לשבת מברכין שבט - הרב מאיר יהודה גץ

עונג שבת

"ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי עונג שבת..." "מענגיה לעולם כבוד ינחלו" וקראת לשבת עונג" (ישעיהו נח, יג). כיצד מענגים את השבת? חכמים פירשו שיש לענג השבת בדברים חומריים ורוחניים. סעודות שבת - סעודות השבת צריכות להראות אחרת מאשר סתם סעודה של יום חול. "להתענג בתענוגים ברבורים ושליו ודגים" (מתוך הפיוט: "מה ידירות"). לא אוכלים כיום ברבורים ושלו, אבל צריך לאכול בסעודות שבת בשר ודגים, ולהכין מאכלים מיוחדים וטעימים. "אכול משמנים שתה ממתקים... בשר ודגים וכל מטעמים" (מתוך הפיוט: "יום זה מכובד"), ולאכול אותם בכלים יפים ונאים ובשולחן ערוך יפה. כל דבר שהוא מיוחד לכבוד עונג שבת הוא חשוב וטוב. אפילו דבר קטן ביותר. "רב חייא בר אשי אמר רב: אפילו דבר מועט, ולכבוד שבת עשאו - הרי זה עונג" (שבת קיח, ב).

לימוד תורה בשבת - יום שבת הוא זמן מצוין ללמוד בו תורה. כדאי מאד לנצל הזמן לעין בפרשת השבוע, ללמוד הלכות, לשנן משניות, לעין בגמרא ועוד, ולחזור על מה שנלמד במשך השבוע. השבת היא יום רוחני, יום של התעלות, לזה הוא נועד. לימוד תורה בשבת - עונג שבת הגדול ביותר.

לכל מי שמתענג בשבת מובטח שכר גדול: "אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי: כל המענג את השבת נותנין לו נחלה בלי מצרים [-ברכה ושפע בלי גבולות]. אמר רב יהודה אמר רב: כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו" (שבת קיח, א-ב) הרב מאיר גץ, היה מתכוון הרבה לקראת השבת, כדי להתענג בה. היה עורך בעצמו את השולחן כבר ביום חמישי, מניח את הפעמוטים, ושם מפיות וסכו"ם. ביום ששי בבוקר הוא היה מניח על שולחן השבת שתיים עשרה חלות שאפתה רעייתו הרבנית. שתיים עשרה כנגד שנים עשר שבטי ישראל וכנגד שתיים עשרה ככרות לחם הפנים. הוא היה גם דואג לפרחים בכל שבת. מלאחר ארוחת הבוקר ביום ששי, הוא לא היה אוכל. כדי שיאכל את סעודת השבת בתיאבון. בליל שבת הוא היה מקיף את השולחן עם שני הדסים - אחד כנגד "שמור" ואחד כנגד "זכור". היה מארח בביתו בסעודות שבת אורחים רבים.

הלכה של שבת - בוגרים